

November 2015

Utbetalning från Brottsoffermyndigheten till ett omyndigt barn

För att få till stånd en likartad handläggning hos överförmyndarna/överförmyndarnämnderna (ÖF), har Brottsoffermyndigheten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gemensamt tagit fram denna rekommendation om utbetalningar av ersättning enligt brottskadelagen från Brottsoffermyndigheten till omyndiga barn.

Ärendetyper och beloppsgränser

Det finns två olika ärendetyper som ÖF kommer i kontakt med.

Dels finns ärenden där utbetalat belopp överstiger ett prisbasbelopp och där beloppet alltid ska sättas in på spärrat konto (dvs. med uppgift om att medlen inte får tas ut utan ÖF:s tillstånd) i barnets namn enligt 16 kap. 11 § föräldrabalken (FB), dels finns utbetalningar som understiger ett prisbasbelopp men där Brottsoffermyndigheten ändå informerar ÖF om utbetalningen. Detta görs för att ÖF ska ges möjlighet att kontrollera om det finns risk att barnet inte tillgodogörs utbetalningen. I synnerhet bör ÖF observera de ärenden där utbetalningen grundar sig på ett brott inom familjen. Men det kan också finnas andra ärenden där det kan finnas sådan risk.

Följande handläggning rekommenderas för de senare ärendetyperna:

1. Utbetalningar med belopp understigande ett prisbasbelopp som grundar sig på brott inom familjen

I dessa ärenden bör ÖF alltid fatta beslut om att beloppet ska sättas in på spärrat konto – om inte beloppet redan är insatt på spärrat konto. Det vore oskäligt att låta den/de som begått brott mot barnet samtidigt få möjlighet att disponera dessa pengar. Detta gäller även om förövaren inte är förmyndare men finns inom familjekretsen och skulle kunna påverka förmyndaren.

2. Utbetalningar med belopp understigande ett prisbasbelopp, övriga fall.

ÖF får en skrivelse från Brottsoffermyndigheten om utbetalning samtidigt som man ger ÖF möjlighet att utreda om beloppet ska sättas in på spärrat konto eller inte. För ÖF gäller det då att kontrollera om det finns risk för att det omyndiga barnets förmyndare kan tänkas använda pengarna på annat sätt än för barnets räkning. ÖF kan – om så är fallet – med angivande av ”särskilda skäl” fatta beslut enligt 13 kap. 19 § första stycket punkt 2 FB att spärra det konto på vilket ersättningen sätts in.

Att öppna ett bankkonto för ett omyndigt barn

Den/de enda som har möjlighet att öppna ett bankkonto för ett barns räkning är, enligt gällande bestämmelser, barnets förälder/föräldrar om denne/dessa är förmyndare eller en av tingsrätten förordnad förmyndare eller medförmyndare. I sista hand kan även en av ÖF förordnad god man enligt 11 kap. 2 § FB med uppdrag som anges nedan öppna ett konto.

När Brottsoffermyndigheten beviljar ett omyndigt barn brottsskadeersättning, sätts ersättningen in på ett bankkonto som tillhör barnet. Under vissa förutsättningar ska kontot vara spärrat.

När Brottsoffermyndigheten har fattat beslut om ersättning skickar myndigheten ett brev till barnets förmyndare som uppmanas att öppna ett konto för barnets räkning. Har barnet redan ett eget bankkonto begär myndigheten att få ett kontobevis. I de allra flesta fall följer förmyndarna myndighetens uppmaning, men det förekommer fall där myndigheten, trots påminnelser till förmyndarna, inte får in begärda uppgifter.

För att barn – då bankkonto inte har öppnats av förmyndarna – ska få sin rättmätiga ersättning önskar Brottsoffermyndigheten att ÖF förordnar en god man enligt 11 kap. 2 § FB med uppdrag att för barnets räkning öppna ett spärrat konto. Sedan kontonumret meddelats Brottsoffermyndigheten kan barnets ersättning utbetalas.

Barn tillhör en grupp av brottsoffer som genom sin försvarslösa ställning är särskilt utsatta. Att ha drabbats av brott kan sätta svåra och långvariga sår hos barnet. Brottsskadeersättningen kan utgöra en del av rehabiliteringen och vara en viktig signal till barnet att samhället tar sitt ansvar. Mot den bakgrunden är det viktigt att åtgärder vidtas för att säkerställa att ersättningen kommer barnet till del.

Sveriges Kommuner och Landsting

Germund Persson
Chefsjurist

Brottsoffermyndigheten

Peter Jonsson
Chef för brottsskadeenheten